Personligt hverv

Hans Højærværdighed*
Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.‡
Biskop for folkeslagene, under apostolisk hverv

Cæsarea Filippi, hvor Peter bekendte Jesus som Kristus, hvor vor Herre gav sine disciple nøglerne til Himmeriges Rige, og hvor han første gang kaldte sine disciple til at tage deres kors op og følge ham. Matthæus 16,13–24 (den autoriserede oversættelse 1871/1907).

Fotografi: American Colony Photo Department, mellem 1898 og 1914. Library of Congress, G. Eric and Edith Matson Photograph Collection (public domain).

»...Vil nogen komme efter mig, han fornægte sig selv og tage sit Kors op daglig og følge mig;«

Lukas 9,23 (den autoriserede oversættelse 1871/1907)

Det er almindelig praksis, at kirker og enkelte biskopper, ligesom verdslige organisationer, fremlægger det, som den verdslige verden kalder en »missionserklæring«. Jeg anser denne praksis for at være både oplysende og nyttig. I en kirkelig sammenhæng mener jeg dog, at den mere passende betegnes som en erklæring om personligt hverv. Udbredelsen af evangeliet og arbejdet for Himmeriges Rige er noget ganske andet end i en kommerciel virksomhed eller endog i en almennyttig virksomhed i den verdslige verden. Selv om vi af bekvemmelighedshensyn overtager visse verdslige skikke i kirken, bør nogle ting være sat til side og derfor være hellige.

Jeg vil nu fremlægge, hvad jeg ser som mit eget kald i tjenesten for vor Herre Jesus Kristus.

Før jeg tager fat på dette, erklærer jeg klart, frimodigt og uden forbehold, at jeg tror på Jesus Kristus, Gud Faders enbårne Søn i himlen,[1] og på Helligånden, som blev sendt til os af Jesus Kristus ved hans opstigning til Guds højre hånd.[2] Jeg tilhører Jesus. Han er Herre over mit liv. Han er min Mester, og ham alene tjener jeg.[3] Jeg forsager Satan og alle hans gerninger,[4] og jeg giver ære og hæder og pris til den højeste Gud ved hans Søn, vor Herre Jesus Kristus.[5]

Erklæring om personligt hverv

Til Kirken, Kristi legeme, i adspredelsen[6] blandt de ti riger[7]:

1. Jeg er biskop i apostolisk succession, viet ved håndspålæggelse[8] i linjer, der er dokumenterede og ubrudte, biskop for biskop,[9] tilbage til fire af de oprindelige tolv apostle, til apostlen Paulus og til fem af de halvfjerds apostle, som personligt blev udsendt af vor Herre og Frelser Jesus Kristus,[10] og hver linje er fremlagt til offentligt eftersyn på dette websted.

2. Ud over at jeg bestrider bispeembedet i Jesu Kristi Kirke,[11] er jeg kaldet og salvet som skriftklog for Himmeriges Rige, som Jesus talte om i Skrifterne.[12] Jeg har et særligt kald

til at skrive lære for de kristne troende, til forskel fra at være hyrde for en menighed eller at udøve anden kirkelig tjeneste, salvelser, som andre har.[13]

3. I udøvelsen af bispeembedet forvalter jeg nøglemagten, sådan som dette embede blev givet af vor HERRE til hans apostle og til deres efterfølgere.[14]

4. Jeg lærer den sande lære, som blev overgivet af Jesus Kristus, vor HERRE og Frelser,[15] og som er blevet fejloversat, udvandet, forvrænget,[16] gjort til genstand for simoni[17] og gjort til et våben, der er blevet brugt som retfærdiggørelse for at dræbe, stjæle og ødelægge gennem tiderne.[18]

5. Jeg retter falsk lære, hvor den end findes, i tide og i utide,[19] og min troskab gælder alene Jesus Kristus, Kongers Konge.[20]

6. Jeg påviser falske profeter, falske apostle og falske lærere,[21] og jeg konfronterer deres falske lære og sætter dem strengt i rette, for at de må blive sunde i troen.[22]

7. Som biskop og Rigets skriftkloge bruger jeg Guds ord til at nedbryde fjendens fæstninger,[23] af hvilke nogle udgiver sig for at være en lysets engels gerninger,[24] og som forfører mange.[25]

8. Jeg udbreder Guds ord til alle folkeslag, sådan som det er tilsigtet ved vor HERRE Jesu udtrykkelige befaling.[26]

9. Jeg tjener intet kirkesamfund og taler ikke for noget; jeg tjener Jesu Kristi ene Kirke med den lære, der oprindelig blev givet,[27] idet jeg antager de læresætninger og overleveringer, der er i overensstemmelse med hans ord,[28] og forkaster menneskeskabte læresætninger som dæmoners lærdomme.[29]

10. Jeg kalder til og arbejder for kristen enhed i Kristi legeme,[30] så vi kan stå imod den forfærdelige trængsel, som skal komme[31] i de ti rigers dage[32] og under Antikrists herredømme.[33]

11. Jeg forkynder intet nyt evangelium for jer, idet jeg fuldt ud husker Paulus' ord: »Men selv om vi eller en Engel fra Himmelen forkynder eder Evangeliet anderledes, end vi have forkyndt eder det, han være en Forbandelse! Som vi før have sagt, saa siger jeg nu igen:

Dersom nogen forkynder eder Evangeliet anderledes, end I have modtaget det, han være en Forbandelse!«[34]

12. Jeg taler til folkeslagene som en biskop, der er viet til Kristi tjeneste,[35] uden hensyn til kirkesamfundenes grænser, eftersom de ikke fandtes på Kristi tid,[36] og de er blevet skabt for at forvalte Kirken på en ordnet måde.[37] Da jeg bestrider bispeembedet og ikke er medlem af noget kirkesamfund, holder jeg mig til Kristi oprindelige hverv, som er at evangelisere folkeslagene,[38] for at alle må komme til sandhedens erkendelse, og for at sandheden må gøre dem fri.[39]

Slutnoter

Skriften citeres efter den autoriserede oversættelse 1871/1907. Kristi ord står sammen med deres anførselstegn med rødt. ANF = Ante-Nicene Fathers; NPNF2 = Nicene and Post-Nicene Fathers, Second Series; Easton = B. S. Easton, The Apostolic Tradition of Hippolytus (1934).

1 Johannes 3,16 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi saaledes elskede Gud Verden, at han gav sin Søn den enbaarne, for at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men have et evigt Liv.« Johannes 1,14 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og Ordet blev Kød og tog Bolig iblandt os, og vi saa hans Herlighed, en Herlighed, som en enbaaren Søn har den fra sin Fader, fuld af Naade og Sandhed.« Johannes 1,18 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Ingen har nogen Sinde set Gud; den enbaarne Søn, som er i Faderens Skød, han har kundgjort ham.« 1. Johannesbrev 4,9 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Deri blev Guds Kærlighed aabenbaret iblandt os, at Gud har sendt sin Søn, den enbaarne, til Verden, for at vi skulle leve ved ham.«

2 Johannes 16,7 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men jeg siger eder Sandheden: Det er eder gavnligt, at jeg gaar bort, thi gaar jeg ikke bort, kommer Talsmanden ikke til eder; men gaar jeg bort, saa vil jeg sende ham til eder.« Johannes 14,26 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men Talsmanden, den Helligaand, som Faderen vil sende i mit Navn, han skal lære eder alle Ting og minde eder om alle Ting, som jeg har sagt eder.« Johannes 15,26 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men naar Talsmanden kommer, som jeg skal sende eder fra Faderen, Sandhedens Aand, som udgaar fra Faderen, da skal han vidne om mig.« Markus 16,19 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Saa blev Herren, efter at han havde talt med dem, optagen til Himmelen og satte sig ved Guds højre Haand.« Apostlenes Gerninger 1,9 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og da han havde sagt dette, blev han optagen, medens de saa derpaa, og en Sky tog ham bort fra deres Øjne.« Apostlenes Gerninger 2,33 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Efter at nu han ved Guds højre Haand er ophøjet og af Faderen har faaet den Helligaands Forjættelse, har han udgydt denne, hvilket I baade se og høre.« Hebrærbrevet 1,3 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »han, som — efterdi han er hans Herligheds Glans og hans Væsens

udtrykte Billede og bærer alle Ting med sin Krafts Ord — efter at have gjort Renselse fra Synderne har sat sig ved Majestætens højre Haand i det høje,«

3 Matthæus 4,10 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »...Du skal tilbede Herren din Gud og tjene ham alene.« Johannes 13,13 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »I kalde mig Mester og Herre, og I tale ret, thi jeg er det.« Matthæus 6,24 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Ingen kan tjene to Herrer; thi han maa enten hade den ene og elske den anden eller holde sig til den ene og ringeagte den anden. I kunne ikke tjene Gud og Mammon.« Romerbrevet 14,8 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »thi naar vi leve, leve vi for Herren, og naar vi dø, dø vi for Herren; derfor, enten vi leve, eller vi dø, ere vi Herrens.« 1. Korintherbrev 6,19–20 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Eller vide I ikke, at eders Legeme er et Tempel for den Helligaand, som er i eder, hvilken I have fra Gud, og at I ikke ere eders egne? Thi I bleve købte dyrt; ærer derfor Gud i eders Legeme!« *Polykarps martyrium* 9 (ANF 1): »Seks og firs år har jeg tjent ham, og han har aldrig gjort mig nogen uret: hvordan kan jeg da bespotte min Konge og min Frelser?« (oversat fra engelsk efter ANF 1)

4 1. Johannesbrev 3,8 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »...Dertil blev Guds Søn aabenbaret, for at han skulde nedbryde Djævelens Gerninger.« Jakobsbrevet 4,7 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Underordner eder derfor under Gud; men staar Djævelen imod, saa skal han fly fra eder;« Efeserbrevet 6,11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Ifører eder Guds fulde Rustning, for at I maa kunne holde Stand imod Djævelens snedige Anløb.« Hippolytus, *Den apostolske tradition* 21 (Easton): »Jeg forsager dig, Satan, og alle dine tjenere og alle dine gerninger.« (oversat fra engelsk efter Easton) Tertullian, *De spectaculis* 4 (ANF 3): »vi aflægger offentligt vidnesbyrd om, at vi har forsaget djævelen, hans pragt og hans engle.« (oversat fra engelsk efter ANF 3) Kyrillos af Jerusalem, *Katekese* 19 (Mystagogisk katekese 1), 4–8 (NPNF2 7): »...du bydes at sige, med armen udstrakt mod ham, som om han var til stede: ›Jeg forsager dig, Satan.‹ ... Derefter læres du i en anden sætning at sige: ›og alle dine gerninger.‹« (oversat fra engelsk efter NPNF2 7)

5 Åbenbaringen 5,13 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »...Ham, som sidder paa Tronen, og Lammet tilhører Velsignelsen og Æren og Prisen og Magten i Evighedernes Evigheder!« 1. Timotheusbrev 1,17 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men Evighedens Konge, den uforkrænkelige, usynlige, eneste Gud være Pris og Ære i Evighedernes Evigheder! Amen.« Judasbrevet 25 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »den eneste Gud, vor Frelser ved vor Herre Jesus Kristus, tilkommer Ære og Majestæt, Vælde og Magt, forud for al Tid og nu og i alle Evigheder! Amen.« Romerbrevet 16,27 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »den ene vise Gud ved Jesus Kristus, ham være Ære i Evigheders Evighed! Amen.« »Den højeste Gud«: 1. Mosebog 14,18–20 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og Melkisedek, Kongen af Salem, bragte Brød og Vin, og han var den højeste Guds Præst. Og han velsignede ham og sagde: Velsignet være Abram for den højeste Gud, som ejer Himmel og Jord, og velsignet være den højeste Gud, som gav dine Fjender i din Haand; og Abram gav ham Tiende af alt.« Markus 5,7 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »og raabte med høj Røst og sagde: „Hvad har jeg med dig at gøre, Jesus, den højeste Guds Søn? Jeg besværger dig ved Gud, at du ikke piner mig.“« Lukas 8,28 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men da han saa Jesus, raabte han og faldt ned for ham og sagde med høj Røst: „Hvad har jeg med dig at gøre, Jesus, den højeste Guds Søn? jeg beder dig om, at du ikke vil pine mig.“« Apostlenes Gerninger 16,17 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Hun fulgte efter Paulus og os, raabte og sagde: „Disse Mennesker ere den højeste Guds Tjenere, som forkynde eder Frelsens Vej.“«

6 Jakobsbrevet 1,1 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »...hilser de tolv Stammer i Adspredelsen .« 1. Petersbrev 1,1 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »...til Udlændingene i Adspredelse i Pontus, Galatien, Kappadokien, Asien og Bithynien...« Johannes 11,52 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »...for at han ogsaa kunde samle Guds adspredte Børn sammen til eet.« Johannes 10,16 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og jeg har andre Faar, som ikke høre til denne Fold; ogsaa dem bør jeg føre, og de skulle høre min Røst; og der skal blive een Hjord, een Hyrde.« Apostlenes Gerninger 8,4 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Imidlertid gik de, som bleve adspredte, omkring og forkyndte Evangeliets Ord.«

7 Daniel 2,41–44 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men at du saa Fødderne og Tærne til Dels at være af Pottemagerler og til Dels af Jern, betyder, at det skal blive et delt Rige, og at der skal blive noget af Jernets Styrke derudi, efterdi du saa, at Jernet var blandet med Leret. Og at Tærne paa Fødderne vare til Dels af Jern og til Dels af Ler, betyder, at Riget for en Del skal være stærkt og for en Del skrøbeligt. At du saa Jernet blandet med Leret, betyder, at de skulle blande sig ved Slægtskabsforbindelser, men dog ikke indbyrdes holde sammen; se, ligesom Jernet ikke kan blandes med Leret. Men i disse Kongers Dage skal Himmelens Gud oprette et Rige, som i al Evighed ikke skal forgaa, og hvis Regering ikke skal overlades til noget andet Folk; det skal knuse og tilintetgøre alle hine Riger; men selv skal det bestaa evindelig,« Daniel 7,7 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Derefter saa jeg i Nattesynerne, og se, et fjerde Dyr, frygteligt og forfærdeligt og meget stærkt, og det havde store Jerntænder, det aad og knuste og nedtraadte det overblevne med sine Fødder; og det var anderledes end alle de Dyr, som havde været før det, og det havde ti Horn.« Daniel 7,20 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »og angaaende de ti Horn, som vare paa dets Hoved, samt det andet, som skød op, og for hvilke tre faldt; og dette var det Horn, som havde Øjne og en Mund, der talte store Ting, og hvis Udseende var større end de andres ved Siden af det.« Daniel 7,24 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men de ti Horn betyde, at der af samme Rige skal opstaa ti Konger...« Åbenbaringen 12,3 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og et andet Tegn blev set i Himmelen, og se, der var en stor, ildrød Drage, som havde syv Hoveder og ti Horn og paa sine Hoveder syv Kroner.« Åbenbaringen 12,18–13,1 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og jeg stod paa Sandet ved Havet. Og jeg saa et Dyr stige op af Havet, som havde ti Horn og syv Hoveder, og paa sine Horn ti Kroner, og paa sine Hoveder Bespottelsens Navne.« Åbenbaringen 17,3 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og han førte mig i Aanden ud i en Ørken; og jeg saa en Kvinde siddende paa et skarlagenfarvet Dyr, som var fuldt af Bespottelsens Navne; det havde syv Hoveder og ti Horn.« Åbenbaringen 17,7 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og Engelen sagde til mig: Hvorfor undrede du dig? Jeg vil sige dig Hemmeligheden med Kvinden og med Dyret, som bærer hende, og som har de syv Hoveder og de ti Horn.« Åbenbaringen 17,12 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og de ti Horn, som du saa, ere ti Konger, som endnu ikke have faaet Rige, men faa Magt som Konger een Time sammen med Dyret.« Åbenbaringen 17,13 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Disse have eet Sind, og deres Kraft og Magt give de til Dyret.« Åbenbaringen 17,16–17 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og de ti Horn, som du saa, og Dyret, disse ville hade Skøgen og gøre hende øde og nøgen og æde hendes Kød og opbrænde hende med Ild. Thi Gud har indgivet dem i deres Hjerte at gøre efter hans Sind og at handle af eet Sind og at give Dyret deres Kongemagt, indtil Guds Ord blive fuldbyrdede.« Irenæus, *Mod kætterierne* V.26.1 (ANF 1): »de ti konger, som da skal opstå, mellem hvem det rige, som nu hersker [over jorden], skal deles.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) Hippolytus, *Om Kristus og Antikrist* 25, 27–28 (ANF 5): »det fjerde dyrs ti horn er fordelt over ti riger.« (oversat fra engelsk efter ANF 5) Laktans, *De guddommelige*

institutioner VII.16 (ANF 7): »indtil ti konger opstår på samme tid, som skal dele verden, ikke for at styre den, men for at fortære den.« (oversat fra engelsk efter ANF 7) *Barnabasbrevet* 4 (ANF 1): »Ti riger skal herske på jorden, og en lille konge skal opstå efter dem, som skal underlægge sig tre af kongerne under ét.« (oversat fra engelsk efter ANF 1)

8 1. Timotheusbrev 4,14 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Forsøm ikke den Naadegave, som er i dig, som blev given dig under Profeti med Haandspaalæggelse af de Ældste.« 2. Timotheusbrev 1,6 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Derfor paaminder jeg dig, at du opflammer den Guds Naadegave, som er i dig ved mine Hænders Paalæggelse.« 1. Timotheusbrev 5,22 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Vær ikke hastig til at lægge Hænder paa nogen , og gør dig ikke delagtig i andres Synder; hold dig selv ren!« Apostlenes Gerninger 6,6 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »dem stillede de frem for Apostlene; og disse bade og lagde Hænderne paa dem.« Apostlenes Gerninger 13,3 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Da fastede de og bade og lagde Hænderne paa dem og lode dem fare.« Apostlenes Gerninger 14,23 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men efter at de i hver Menighed havde udvalgt Ældste for dem, overgave de dem under Bøn og Faste til Herren, hvem de havde givet deres Tro.« Titusbrevet 1,5 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »...indsætte Ældste i hver By, som jeg paalagde dig...« Hippolytus, *Den apostolske tradition* 2 (Easton): »biskopperne skal lægge deres hænder på ham, og presbyteriet skal stå tavst ved siden af.« (oversat fra engelsk efter Easton)

9 1. Klemensbrev 42 (ANF 1): »de indsatte førstegrøden [af deres arbejde], efter først at have prøvet dem ved Ånden, til at være biskopper og diakoner for dem, som siden skulle komme til tro.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) 1. Klemensbrev 44: »de indsatte dem [tjenerne], der allerede er nævnt, og gav derefter forskrift om, at når disse sov hen, skulle andre prøvede mænd efterfølge dem i deres tjeneste.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) Irenæus, *Mod kætterierne* III.3.1 (ANF 1): »vi er i stand til at opregne dem, som af apostlene blev indsat som biskopper i kirkerne, og [at påvise] disse mænds succession helt ned til vor egen tid.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) III.3.3: »Efter at de salige apostle altså havde grundlagt og opbygget Kirken, overgav de bispeembedet i Linus' hænder.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) Tertullian, *De praescriptione haereticorum* 32 (ANF 3): »lad dem rulle fortegnelsen over deres biskopper ud, som løber ned i behørig succession fra begyndelsen.« (oversat fra engelsk efter ANF 3) Eusebius, *Kirkehistorien* III.4 (Linus) (NPNF2 1): »...Linus, som han i det andet brev til Timotheus nævner som sin ledsager i Rom, var Peters efterfølger i bispeembedet i kirken dér, sådan som det allerede er vist.« (oversat fra engelsk efter NPNF2 1) III.22 (Evodius): »På denne tid var Ignatius kendt som den anden biskop af Antiokia, idet Evodius havde været den første.« (oversat fra engelsk efter NPNF2 1) III.36 (Ignatius): »...Ignatius, som blev valgt til biskop af Antiokia, den anden i successionen efter Peter, og hvis ry endnu fejres af rigtig mange.« (oversat fra engelsk efter NPNF2 1) Cyprian, *Brev* 26.1 (ANF 5; Oxford 33): »Kirken er grundlagt på biskopperne, og enhver handling i Kirken ledes af de samme forstandere.« (oversat fra engelsk efter ANF 5)

10 Matthæus 10,1–4 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og han kaldte sine tolv Disciple til sig og gav dem Magt over urene Aander, til at uddrive dem og at helbrede enhver Sygdom og enhver Skrøbelighed. Og disse ere de tolv Apostles Navne: Først Simon, som kaldes Peter, og Andreas, hans Broder, og Jakob, Zebedæus's Søn, og Johannes, hans Broder, Filip og Bartholomæus, Thomas og Tolderen Matthæus, Jakob, Alfæus's Søn, og Lebbæus med Tilnavn Thaddæus, Simon Kananæeren og Judas Iskariot, han, som forraadte ham.« Lukas 6,13

(den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og da det blev Dag, hidkaldte han sine Disciple og udvalgte tolv af dem, hvilke han ogsaa kaldte Apostle:« (de tolv). Galaterbrevet 1,1 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Paulus, Apostel, ikke af Mennesker, ikke heller ved noget Menneske, men ved Jesus Kristus og Gud Fader, som oprejste ham fra de døde,« Apostlenes Gerninger 9,15 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men Herren sagde til ham: „Gaa; thi denne er mig et udvalgt Redskab til at bære mit Navn frem baade for Hedninger og Konger og Israels Børn;« Galaterbrevet 2,9 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »og da de lærte den mig givne Naade at kende, gave Jakob og Kefas og Johannes, som ansaas for at være Søjler, mig og Barnabas Samfundshaand for at vi skulde gaa til Hedningerne og de til de omskaarne;« (Paulus). Lukas 10,1 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men derefter udvalgte Herren ogsaa halvfjerdsindstyve andre og sendte dem ud to og to forud for sig, til hver By og hvert Sted, hvorhen han selv vilde komme.« Lukas 10,16 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Den, som hører eder, hører mig, og den, som foragter eder, foragter mig; men den, som foragter mig, foragter den, som udsendte mig.« Eusebius, *Kirkehistorien* I.12 (NPNF2 1), om de halvfjerds: »Man siger, at også Thaddæus var en af dem…« (oversat fra engelsk efter NPNF2 1)

11 1. Timotheusbrev 3,1 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Den Tale er troværdig: dersom nogen begærer en Tilsynsgerning , har han Lyst til en skøn Gerning.« 1. Timotheusbrev 3,2–7 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »En Tilsynsmand bør derfor være ulastelig, een Kvindes Mand, ædruelig, sindig, høvisk, gæstfri, dygtig til at lære andre; ikke hengiven til Vin, ikke til Slagsmaal, men mild, ikke kivagtig, ikke pengegridsk; en Mand, som forestaar sit eget Hus vel, som har Børn, der ere lydige med al Ærbarhed; (dersom en ikke ved at forestaa sit eget Hus, hvorledes vil han da kunne sørge for Guds Menighed?) ikke ny i Troen, for at han ikke skal blive opblæst og falde ind under Djævelens Dom. Men han bør ogsaa have et godt Vidnesbyrd af dem, som ere udenfor, for at han ikke skal falde i Forhaanelse og Djævelens Snare.« Titusbrevet 1,7–9 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi en Tilsynsmand bør være ustraffelig som en Guds Husholder, ikke selvbehagelig, ikke vredagtig, ikke hengiven til Vin, ikke til Slagsmaal, ikke til slet Vinding, men gæstfri, elskende det gode, sindig, retfærdig, from, afholdende; en Mand, som holder fast ved det troværdige Ord efter Læren, for at han kan være dygtig til baade at formane ved den sunde Lære og at gendrive dem, som sige imod.« Apostlenes Gerninger 20,28 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Saa giver Agt paa eder selv og den hele Hjord, i hvilken den Helligaand satte eder som Tilsynsmænd, til at vogte Guds Menighed, som han erhvervede sig med sit eget Blod.« Filipperbrevet 1,1 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Paulus og Timotheus, Kristi Jesu Tjenere, til alle de hellige i Kristus Jesus, som ere i Filippi, med Tilsynsmænd og Menighedstjenere.« 1. Petersbrev 5,1–4 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »De Ældste iblandt eder formaner jeg som Medældste og Vidne til Kristi Lidelser, som den, der ogsaa har Del i Herligheden, der skal aabenbares: Vogter Guds Hjord hos eder, og fører Tilsyn med den, ikke tvungne, men frivilligt, ikke for slet Vindings Skyld, men med Redebonhed; ikke heller som de, der ville herske over Menighederne, men som Mønstre for Hjorden; og naar da Overhyrden aabenbares, skulle I faa Herlighedens uvisnelige Krans.« Ignatius, *Til efeserne* 6 (ANF 1): »vi bør se på biskoppen, ligesom vi ville se på Herren selv.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) *Til magneserne* 6: »jeres biskop er forstander i Guds sted, og jeres presbytere i stedet for apostlenes forsamling.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) *Til trallianerne* 3: »Lad ligeledes alle ære diakonerne som en ordning af Jesus Kristus, og biskoppen som Jesus Kristus, der er Faderens Søn, og presbyterne som Guds synedrium og apostlenes forsamling. Uden disse er der ingen Kirke.« (oversat fra

engelsk efter ANF 1) *Til smyrnæerne* 8: »Hvor biskoppen end viser sig, dér skal også mængden [af folket] være; ligesom dér, hvor Jesus Kristus er, dér er den katolske Kirke.« (oversat fra engelsk efter ANF 1)

12 Matthæus 13,52 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men han sagde til dem: „Derfor er hver skriftklog, som er oplært for Himmeriges Rige, ligesom en Husbond, der tager nyt og gammelt frem af sit Forraad.“« Matthæus 23,34 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Derfor se, jeg sender til eder Profeter og vise og skriftkloge...« Ezra 7,6 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »denne Esra drog op fra Babel, og han var en skriftlærd, forfaren i Mose Lov, som Herren Israels Gud havde givet, og Kongen gav ham, efterdi Herren, hans Guds Haand var over ham, al hans Begæring.« Ezra 7,10 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi Esra havde beredt sit Hjerte til at søge Herrens Lov og at gøre og at lære Israel Skik og Ret.« Habakkuk 2,2 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og Herren svarede mig og sagde: Skriv Synet, og gør det tydeligt paa Tavlerne, for at den, som læser det, kan gøre det i en Fart.« Jeremias 30,2 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Saa siger Herren, Israels Gud: Skriv dig alle de Ord, som jeg har talt til dig, i en Bog.« Åbenbaringen 1,11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Hvad du ser, skriv det i en Bog, og send det til de syv Menigheder, til Efesus og til Smyrna og til Pergamus og til Thyatira og til Sardes og til Filadelfia og til Laodikea.« Åbenbaringen 1,19 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Skriv derfor, hvad du saa, baade det, som er, og det, som skal ske herefter.«

13 Efeserbrevet 4,11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og han gav nogle som Apostle, andre som Profeter, andre som Evangelister, andre som Hyrder og Lærere,« Romerbrevet 12,4–8 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi ligesom vi have mange Lemmer paa eet Legeme, men Lemmerne ikke alle have den samme Gerning, saaledes ere vi mange eet Legeme i Kristus, men hver for sig hverandres Lemmer. Men efterdi vi have forskellige Naadegaver efter den Naade, som er given os, det være sig Profeti, da lader os bruge den i Forhold til vor Tro; eller en Tjeneste, da lader os tage Vare paa Tjenesten; eller om nogen lærer, paa Lærergerningen; eller om nogen formaner, paa Formaningen; den, som uddeler, gøre det med Redelighed; den, som er Forstander, være det med Iver; den, som øver Barmhjertighed, gøre det med Glæde!« 1. Korintherbrev 12,4–11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Der er Forskel paa Naadegaver, men det er den samme Aand; og der er Forskel paa Tjenester, og det er den samme Herre; og der er Forskel paa kraftige Gerninger, men det er den samme Gud, som virker alt i alle. Men til enhver gives Aandens Aabenbarelse til det, som er gavnligt. En gives der nemlig ved Aanden Visdoms Tale; en anden Kundskabs Tale ifølge den samme Aand; en anden Tro i den samme Aand; en anden Gaver til at helbrede i den ene Aand; en anden at udføre kraftige Gerninger; en anden profetisk Gave; en anden at bedømme Aander; en anden forskellige Slags Tungetale; en anden Udlægning af Tungetale. Men alt dette virker den ene og samme Aand, som uddeler til enhver især, efter som han vil.« 1. Korintherbrev 12,28–29 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og nogle satte Gud i Menigheden for det første til Apostle, for det andet til Profeter, for det tredje til Lærere, dernæst kraftige Gerninger, dernæst Gaver til at helbrede, til at hjælpe, til at styre, og forskellige Slags Tungetale. Mon alle ere Apostle? mon alle ere Profeter? mon alle ere Lærere? mon alle gøre kraftige Gerninger?« 1. Korintherbrev 7,7 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Jeg ønsker dog, at alle Mennesker maatte være, som jeg selv er; men hver har sin egen Naadegave fra Gud, den ene saa, den anden saa.« 1. Petersbrev 4,10–11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Eftersom enhver har faaet en Naadegave, skulle I tjene hverandre dermed som gode Husholdere over Guds mangfoldige Naade. Taler nogen, han tale som Guds

Ord; har nogen en Tjeneste, han tjene, efter som Gud forlener ham Styrke dertil, for at Gud maa æres i alle Ting ved Jesus Kristus, hvem Herligheden og Magten tilhører i Evighedernes Evigheder! Amen.« 1. Klemensbrev 41 (ANF 1): »Lad enhver af jer, brødre, takke Gud i sin egen orden … uden at gå ud over den regel for tjenesten, som er foreskrevet ham.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) *Didache* 15.1 (ANF 7): »Indsæt derfor for jer selv biskopper og diakoner, som er Herren værdige, mænd, som er sagtmodige og ikke pengekære, sanddru og prøvede; thi også de udfører for jer profeternes og lærernes tjeneste.« (oversat fra engelsk efter ANF 7)

14 Matthæus 16,18–19 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »…Og jeg vil give dig Himmeriges Riges Nøgler, og hvad du binder paa Jorden, det skal være bundet i Himlene, og hvad du løser paa Jorden, det skal være løst i Himlene.« Matthæus 18,18 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Sandelig, siger jeg eder, hvad som helst I binde paa Jorden, skal være bundet i Himmelen; og hvad som helst I løse paa Jorden, skal være løst i Himmelen.« Johannes 20,21–23 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Jesus sagde da atter til dem: „Fred være med eder! Ligesom Faderen har udsendt mig, saaledes sender ogsaa jeg eder.“ Og da han havde sagt dette, aandede han paa dem, og han siger til dem: „Modtager den Helligaand! Hvem I forlade Synderne, dem ere de forladte, og hvem I nægte Forladelse, dem er den nægtet.“« Esajas 22,22 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og jeg vil lægge Nøglen til Davids Hus paa hans Skuldre, og han skal oplade, og ingen skal tillukke, og han skal tillukke, og ingen skal oplade.« Åbenbaringen 1,18 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »…den levende; og jeg var død, og se, jeg er levende i Evighedernes Evigheder, og jeg har Dødens og Dødsrigets Nøgler.« Åbenbaringen 3,7 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og skriv til Menighedens Engel i Filadelfia: Dette siger den hellige, den sanddru, han, som har Davids Nøgle, han, som lukker op, saa ingen lukker i, og lukker i, saa ingen lukker op:« Efterfølgere: Apostlenes Gerninger 1,20–26 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi der er skrevet i Psalmernes Bog: „Hans Bolig blive øde, og der være ingen, som bor i den,“ og: „Lad en anden faa hans Tilsynsgerning.“ Derfor bør en af de Mænd, som vare sammen med os i hele den Tid, da den Herre Jesus gik ind og gik ud hos os, lige fra Johannes's Daab indtil den Dag, da han blev optagen fra os, blive Vidne sammen med os om hans Opstandelse.“ Og de fremstillede to, Josef, som kaldtes Barsabbas med Tilnavn Justus, og Matthias. Og de bade og sagde: „Du Herre! som kender alles Hjerter, vis os den ene, som du har udvalgt af disse to til at faa denne Tjenestes og Apostelgernings Plads, som Judas forlod for at gaa hen til sit eget Sted.“ Og de kastede Lod imellem dem, og Loddet faldt paa Matthias, og han blev regnet sammen med de elleve Apostle.« 2. Timotheusbrev 2,2 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »og hvad du har hørt af mig for mange Vidner, betro det til trofaste Mennesker, som kunne være dygtige ogsaa til at lære andre.« Titusbrevet 1,5 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Derfor efterlod jeg dig paa Kreta, for at du skulde bringe i Orden, hvad der stod tilbage, og indsætte Ældste i hver By, som jeg paalagde dig,« Origenes, *Kommentar til Matthæus* XII.10–11, 14 (ANF 9): »Er nøglerne til Himmeriges Rige givet af Herren til Peter alene, og skal ingen anden af de salige modtage dem?« (oversat fra engelsk efter ANF 9) og »lad os se, i hvilken forstand det er sagt til Peter og til enhver Peter: ›Jeg vil give dig nøglerne til Himmeriges Rige.‹« (oversat fra engelsk efter ANF 9) Cyprian, *Om Kirkens enhed* 4–5 (ANF 5): »til alle apostlene giver han efter sin opstandelse en lige magt« (oversat fra engelsk efter ANF 5); »Bispeembedet er ét, og hver enkelt har sin del af det for helheden.« (oversat fra engelsk efter ANF 5)

15 Johannes 7,16 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Da svarede Jesus dem og sagde: „Min Lære er ikke min, men hans, som sendte mig.« Johannes 12,49–50 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi jeg har ikke

talt af mig selv; men Faderen, som sendte mig, han har givet mig Befaling om, hvad jeg skal sige, og hvad jeg skal tale. Og jeg ved, at hans Befaling er evigt Liv. Altsaa, hvad jeg taler, taler jeg saaledes, som Faderen har sagt mig.« Johannes 14,24 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Den, som ikke elsker mig, holder ikke mine Ord; og det Ord, som I høre, er ikke mit, men Faderens, som sendte mig.« Johannes 17,8 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi de Ord, som du har givet mig, har jeg givet dem; og de have modtaget dem og erkendt i Sandhed, at jeg udgik fra dig, og de have troet, at du har udsendt mig.« Matthæus 28,20 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »...og idet I lære dem at holde alt det, som jeg har befalet eder. Og se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende.« Judasbrevet 3 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »...at stride for den Tro, som een Gang er bleven overgiven de hellige.« 2. Timotheusbrev 1,13 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Hav et Forbillede i de sunde Ord, som du har hørt af mig, i Tro og Kærlighed i Kristus Jesus.« Hebræerbrevet 2,3 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »hvorledes skulle da vi undfly, naar vi ikke bryde os om saa stor en Frelse, som jo efter først at være bleven forkyndt ved Herren er bleven stadfæstet for os af dem, som havde hørt ham,«

16 2. Korintherbrev 2,17 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi vi ere ikke som de mange, at vi gøre en Forretning af Guds Ord...« 2. Korintherbrev 4,2 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »men vi have frasagt os de skammelige Smugveje, saa vi ikke vandre i Træskhed, ej heller forfalske Guds Ord, men ved Sandhedens Aabenbarelse anbefale os til alle Menneskers Samvittighed for Guds Aasyn.« 2. Petersbrev 3,16 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »som han ogsaa gør i alle sine Breve, naar han i dem taler om disse Ting; i dem findes der Ting, vanskelige at forstaa, som de ukyndige og ubefæstede fordreje, ligesom ogsaa de øvrige Skrifter, til deres egen Undergang.« Jeremias 8,8 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Hvorledes kunne I sige: Vi ere vise, og Herrens Lov er hos os? men se, Skrivernes Løgnepen har arbejdet for Løgnen.« Galaterbrevet 1,7 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »hvilket dog ikke er et andet, men det er kun nogle, som forvirre eder og ville vende op og ned paa Kristi Evangelium.« 5. Mosebog 4,2 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »I skulle intet lægge til det Ord, som jeg byder eder, og intet tage derfra, at I maa bevare Herren eders Guds Bud, som jeg har budet eder.« Åbenbaringen 22,18–19 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Jeg vidner for enhver, som hører denne Bogs Profetis Ord: Dersom nogen lægger noget til disse Ting, da skal Gud lægge paa ham de Plager, som der er skrevet om i denne Bog. Og dersom nogen tager noget bort fra denne Profetis Bogs Ord, da skal Gud tage hans Lod bort fra Livets Træ og fra den hellige Stad, om hvilke der er skrevet i denne Bog.« Irenæus, *Mod kætterierne* I.8.1 (ANF 1): kættere behandler Skriften som en, der ville tage et juvelbesat billede af en konge »helt i stykker, ordne ædelstenene på ny og føje dem sammen, så de fik skikkelse af en hund eller en ræv.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) I.9.4: »de fordrejer dem, som vi allerede har sagt, fra en naturlig til en unaturlig mening.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) Tertullian, *De praescriptione haereticorum* 38: »Hvor der findes uensartethed i læren, dér må man altså regne med, at forfalskningen både af Skrifterne og af udlægningerne af dem findes. ... Én forvansker Skrifterne med sin hånd, en anden deres mening ved sin udlægning.« (oversat fra engelsk)

17 Apostlenes Gerninger 8,20 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men Peter sagde til ham: „Gid dit Sølv maa gaa til Grunde tillige med dig, fordi du mente at kunne erhverve Guds Gave for Penge.« Apostlenes Gerninger 8,18–23 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men da Simon saa, at den Helligaand blev given ved Apostlenes Haandspaalæggelse, bragte han dem Penge og sagde: „Giver ogsaa mig denne Magt, at, hvem jeg lægger Hænderne paa, han maa faa den Helligaand.“ Men Peter sagde til ham: „Gid dit Sølv maa gaa til Grunde

tillige med dig, fordi du mente at kunne erhverve Guds Gave for Penge. Du har ikke Del eller Lod i dette Ord; thi dit Hjerte er ikke ret for Gud. Omvend dig derfor fra denne din Ondskab og bed Herren, om dog dit Hjertes Paafund maatte forlades dig. Thi jeg ser, at du er stedt i Bitterheds Galde og Uretfærdigheds Lænke.“« Matthæus 10,8 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Helbreder syge, opvækker døde, renser spedalske, uddriver onde Aander! I have modtaget det for intet, giver det for intet!« 1. Timotheusbrev 6,5 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »og idelige Rivninger hos Mennesker, som ere fordærvede i Sindet og berøvede Sandheden, idet de mene, at Gudsfrygten er en Vinding .« 1. Timotheusbrev 6,10 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »thi Pengegridskheden er en Rod til alt ondt; og ved at hige derefter ere nogle farne vild fra Troen og have gennemstunget sig selv med mange Smerter.« Titusbrevet 1,11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »dem bør man stoppe Munden paa; thi de forvende hele Huse ved at føre utilbørlig Lære for slet Vindings Skyld.« 2. Petersbrev 2,3 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »og i Havesyge ville de med falske Ord skaffe sig Vinding af eder; men Dommen over dem har alt fra gamle Dage været i Virksomhed, og deres Undergang slumrer ikke.« Mika 3,11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Dens Øverster dømmes for Skænk, og dens Præster lære for Betaling, og dens Profeter spaa for Penge; dog forlade de sig fast paa Herren, sigende: Er ikke Herren midt iblandt os? der skal ikke komme Ulykker over os.« Johannes 2,16 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og han sagde til dem, som solgte Duer: „Tager dette bort herfra; gører ikke min Faders Hus til en Købmandsbod!“« *Didache* 11.6 (ANF 7): »beder han om penge, er han en falsk profet.« (oversat fra engelsk efter ANF 7) *De apostolske kanoner* 29 (NPNF2 14): »Hvis nogen biskop, presbyter eller diakon skulle opnå denne værdighed for penge, skal både han og den, som ordinerede ham, afsættes…« (oversat fra engelsk efter NPNF2 14) Konciliet i Chalkedon (451), kanon 2 (NPNF2 14): »Hvis nogen biskop skulle ordinere for penge og sætte en nåde til salg, som ikke kan sælges…« (oversat fra engelsk efter NPNF2 14)

18 Johannes 10,10 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Tyven kommer ikke uden for at stjæle og slagte og ødelægge; jeg er kommen, for at de skulle have Liv og have Overflod.« Johannes 16,2 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »De skulle udelukke eder af Synagogerne, ja, den Tid skal komme, at hver den, som slaar eder ihjel, skal mene, at han viser Gud en Dyrkelse.« Matthæus 23,34–35 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Derfor se, jeg sender til eder Profeter og vise og skriftkloge; nogle af dem skulle I slaa ihjel og korsfæste, og nogle af dem skulle I hudstryge i eders Synagoger og forfølge fra Stad til Stad, for at alt det retfærdige Blod skal komme over eder, som er udgydt paa Jorden, fra den retfærdige Abels Blod indtil Sakarias's, Barakias's Søns, Blod, hvem I sloge ihjel imellem Templet og Alteret.« Jeremias 23,1–2 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Ve de Hyrder, som ødelægge og adsprede min Græsgangs Faar! siger Herren. Derfor, saa siger Herren, Israels Gud, imod Hyrderne, som vogte mit Folk: I have adspredt mine Faar og fordrevet dem og ikke set til dem; se, jeg vil hjemsøge eder for eders Idrætters Ondskabs Skyld, siger Herren.«

19 2. Timotheusbrev 4,2 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Prædike Ordet, vær rede i Tide og i Utide, irettesæt, straf, forman med al Langmodighed og Belæring!« Titusbrevet 1,9 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »en Mand, som holder fast ved det troværdige Ord efter Læren, for at han kan være dygtig til baade at formane ved den sunde Lære og at gendrive dem, som sige imod.« 1. Timotheusbrev 1,3 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Det var derfor, jeg opfordrede dig til at blive i Efesus, da jeg drog til Makedonien, for at du skulde paabyde visse Folk ikke at føre fremmed Lære« 2. Timotheusbrev 2,25 (den autoriserede oversættelse

1871/1907) »med Sagtmodighed irettesættende dem, som modsætte sig, om Gud dog engang vilde give dem Omvendelse til Sandheds Erkendelse,« Efeserbrevet 4,14 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »for at vi ikke mere skulle være umyndige, der omtumles og omdrives af enhver Lærdommens Vind, ved Menneskenes Tærningspil, ved Træskhed efter Vildfarelsens Rænkespind;« Apostlenes Gerninger 20,28–31 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Saa giver Agt paa eder selv og den hele Hjord, i hvilken den Helligaand satte eder som Tilsynsmænd, til at vogte Guds Menighed, som han erhvervede sig med sit eget Blod. Jeg ved, at der efter min Bortgang skal komme svare Ulve ind iblandt eder, som ikke ville spare Hjorden. Og af eders egen Midte skal der opstaa Mænd, som skulle tale forvendte Ting for at drage Disciplene efter sig. Derfor vaager og kommer i Hu, at jeg har ikke ophørt i tre Aar, Nat og Dag, at paaminde hver enkelt med Taarer.« Polykarp, *Til filipperne* 7 (ANF 1): »Lad os derfor forlade de manges tomhed og deres falske lærdomme og vende tilbage til det ord, som er overleveret os fra begyndelsen…« (oversat fra engelsk efter ANF 1); Ignatius, *Til magneserne* 8 (ANF 1): »Lad jer ikke forføre af fremmede lærdomme eller af gamle fabler, som er unyttige.« (oversat fra engelsk efter ANF 1)

20 Åbenbaringen 19,16 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »…Kongers Konge og Herrers Herre.« Åbenbaringen 17,14 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Disse skulle føre Krig med Lammet, og Lammet skal sejre over dem — fordi det er Herrers Herre og Kongers Konge — og de, som ere med det, de kaldede og udvalgte og trofaste.« 1. Timotheusbrev 6,15 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »hvilken den salige og alene mægtige, Kongernes Konge og Herrernes Herre skal lade til Syne i sin Tid;« Apostlenes Gerninger 5,29 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men Peter og Apostlene svarede og sagde: „Man bør adlyde Gud mere end Mennesker.« Kolossenserbrevet 3,24 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »da I vide, at I af Herren skulle faa Arven til Vederlag; det er den Herre Kristus, I tjene.« Matthæus 6,24 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Ingen kan tjene to Herrer; thi han maa enten hade den ene og elske den anden eller holde sig til den ene og ringeagte den anden. I kunne ikke tjene Gud og Mammon.«

21 Matthæus 7,15–16.20 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men vogter eder for de falske Profeter, som komme til eder i Faareklæder, men indvortes ere glubende Ulve. Af deres Frugter skulle I kende dem…« Matthæus 24,11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og mange falske Profeter skulle fremstaa og forføre mange.« Matthæus 24,24 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi falske Krister og falske Profeter skulle fremstaa og gøre store Tegn og Undergerninger, saa at ogsaa de udvalgte skulde blive forførte, om det var muligt.« 1. Johannesbrev 4,1 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »I elskede! tror ikke enhver Aand, men prøver Aanderne, om de ere af Gud; thi mange falske Profeter ere udgaaede i Verden.« 2. Korintherbrev 11,13 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi saadanne ere falske Apostle, svigefulde Arbejdere, som paatage sig Skikkelse af Kristi Apostle.« 2. Petersbrev 2,1–3 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men der opstod ogsaa falske Profeter iblandt Folket, ligesom der ogsaa iblandt eder vil komme falske Lærere, som ville liste fordærvelige Vranglærdomme ind, idet de endog fornægte den Herre, som købte dem, og bringe en brat Undergang over sig selv, og mange ville efterfølge deres Uterligheder, saa Sandhedens Vej for deres Skyld vil blive bespottet, og i Havesyge ville de med falske Ord skaffe sig Vinding af eder; men Dommen over dem har alt fra gamle Dage været i Virksomhed, og deres Undergang slumrer ikke.« Judasbrevet 4 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi der har indsneget sig nogle Mennesker, om hvem det for længe siden er forud skrevet, at de vilde falde under denne Dom: Ugudelige, som misbruge vor Guds Naade til Uterlighed og fornægte vor eneste Hersker

og Herre Jesus Kristus.« Apostlenes Gerninger 20,29–30 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Jeg ved, at der efter min Bortgang skal komme svare Ulve ind iblandt eder, som ikke ville spare Hjorden. Og af eders egen Midte skal der opstaa Mænd, som skulle tale forvendte Ting for at drage Disciplene efter sig.« 1. Timotheusbrev 4,1–2 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men Aanden siger klarlig, at i kommende Tider ville nogle falde fra Troen, idet de agte paa forførende Aander og paa Dæmoners Lærdomme, ved Løgnlæreres Hykleri, som ere brændemærkede i deres egen Samvittighed,« 5. Mosebog 13,1–5 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Naar en Profet eller en, som drømmer en Drøm, staar op midt iblandt eder og giver dig et Tegn eller et Under, og det Tegn eller det Under, som han sagde til dig, sker, og han siger: Lader os gaa efter andre Guder, som du ikke kendte, og lader os tjene dem: Da skal du ikke lyde denne Profets Ord eller den, som drømte den Drøm; thi Herren eders Gud forsøger eder, at han vil fornemme, om I elske Herren eders Gud i eders ganske Hjerte og i eders ganske Sjæl. I skulle vandre efter Herren eders Gud og frygte ham og holde hans Bud og høre hans Røst og tjene ham og hænge ved ham. Men denne Profet eller den, som drømte den Drøm, skal dødes, fordi han har talet for Afvigelse fra Herren eders Gud, som udførte eder af Ægyptens Land og forløste eder af Trælles Hus, og fordi han vilde føre dig bort fra den Vej, som Herren din Gud har befalet dig at vandre paa; og du skal borttage den onde af din Midte.« 5. Mosebog 18,20–22 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men den Profet, som formaster sig til at tale et Ord i mit Navn, som jeg ikke har befalet ham at tale, eller den, som taler i andre Guders Navn, den Profet skal dø. Og om du siger i dit Hjerte, hvorledes kunne vi kende det Ord, som Herren ikke har talet: Naar Profeten taler i Herrens Navn, og det Ord sker ikke, og det kommer ikke: Da er det et Ord, som Herren ikke har talet; den Profet har talet det i Formastelse, du skal ikke grue for ham.« Jeremias 23,16–32 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Saa siger den Herre Zebaoth: Hører ikke paa Profeternes Ord, som spaa for eder, de bedrage eder, de tale efter deres Hjertes Syn, ikke af Herrens Mund. De sige og sige til dem, som foragte mig: Herren har talt, I skulle have Fred; og de sige til hver, som vandrer i sit Hjertes Stivhed: Der skal ingen Ulykke komme over eder. Thi hvo har staaet i Herrens hemmelige Raad og ser og hører hans Ord? hvo har lyttet til hans Ord, saa han hørte det? Se, Herrens Storm, Fortørnelse, farer ud, og en hvirvlende Storm! den skal hvirvle over de ugudeliges Hoved. Herrens Vrede skal ikke vende om, inden han har udført, og inden han har fuldkommet sit Hjertes Tanker; i de sidste Dage skulle I ret faa Forstand derpaa. Jeg sendte ikke Profeterne, dog løb de; jeg talte ikke til dem, dog spaaede de. Men dersom de havde staaet i mit hemmelige Raad, da vilde de lade mit Folk høre mine Ord, og de vilde føre dem tilbage fra deres onde Vej og fra deres Idrætters Ondskab. Er jeg kun en Gud nær hos? siger Herren, og ikke en Gud langt borte fra? Mon nogen kan skjule sig paa lønlige Steder, saa at jeg ikke kan se ham? siger Herren; er jeg ikke den, som opfylder Himlene og Jorden? siger Herren. Jeg har hørt, hvad Profeterne have sagt, de, som spaa Løgn i mit Navn og sige: Jeg drømte, jeg drømte. Hvor længe dog! mon Profeterne, som spaa Løgn, og som ere Profeter ved deres Hjertes Bedrageri, have i Sinde, og mon de tænke paa at bringe mit Folk til at glemme mit Navn ved deres Drømme, som de fortælle hver sin Næste? ligesom deres Fædre glemte mit Navn for Baals Skyld. Den Profet, som har en Drøm, fortælle en Drøm, men den, hos hvem mit Ord er, tale mit Ord i Sandhed; hvad har Halm at gøre med Kornet? siger Herren. Er mit Ord ikke saaledes som Ild? siger Herren, og som en Hammer, der sønderslaar en Klippe? Derfor se, jeg er imod de Profeter, siger Herren, som stjæle mine Ord, den ene fra den anden. Se, jeg er imod Profeter, siger Herren, som tage deres Tunge og varsle: „Han har sagt det“. Se, jeg er imod dem, som spaa løgnagtige Drømme, siger Herren, og som fortælle dem og forvilde mit Folk med deres Løgne og med deres Letfærdighed; og jeg har dog ikke sendt dem og ikke givet dem Befaling, og de gavne slet

ikke dette Folk, siger Herren.« Ezekiel 13,1–9 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og Herrens Ord kom til mig saaledes: Du Menneskesøn! spaa imod Israels Profeter, dem, som spaa, og sig til dem, som ere Profeter efter deres eget Hjertes Kald: Hører Herrens Ord! Saa siger den Herre, Herre: Ve over de daarlige Profeter, som gaa efter deres egen Aand og efter det, som de ikke have set. Som Ræve i Ørken ere dine Profeter blevne, o Israel! I stillede eder ikke op for Gabet og murede ikke Muren op om Israels Hus for at kunne holde Stand i Krigen paa Herrens Dag. Deres Syner ere Forfængelighed og løgnagtig Spaadom, naar de sige: „Herren siger det", skønt Herren ikke har sendt dem, og de haabe dog, at Ordet skal stadfæstes. Have I ikke skuet forfængeligt Syn og udsagt løgnagtig Spaadom, naar I sige: „Herren siger det", skønt jeg ikke har talt? Derfor, saa siger den Herre, Herre: Efterdi eders Tale er Forfængelighed og eders Syn Løgn, derfor se, jeg kommer til eder, siger den Herre, Herre; og min Haand skal være imod de Profeter, som have forfængelige Syner, og som spaa Løgn; de skulle ikke være i mit Folks Raad og ikke indskrives i Israels Hus's Bog, ej heller komme til Israels Land; og I skulle fornemme, at jeg er den Herre, Herre.« Åbenbaringen 2,2 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Jeg kender dine Gerninger og dit Arbejde og din Udholdenhed, og at du ikke kan fordrage de onde; og du prøvede dem, som kalde sig selv Apostle og ikke ere det, og du har fundet, at de ere Løgnere;« *Didache* 11–12 (ANF 7): »Men den, som siger i Ånden: Giv mig penge eller noget andet, skal I ikke høre på…« (oversat fra engelsk efter ANF 7) Hermas, *Bud* 11 (ANF 2): »Prøv ud fra hans gerninger og hans liv den mand, som siger, at han er inspireret.« (oversat fra engelsk efter ANF 2) Ignatius, *Til efeserne* 7: »Thi nogle har for vane at bære navnet [Jesus Kristus] omkring i ond list, mens de dog øver ting, som er Gud uværdige; dem må I fly, som I ville fly vilde dyr.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) *Til efeserne* 9: »Dog har jeg hørt om nogle, som er draget herfra til jer med falsk lære, som I ikke lod så ud iblandt jer, men I stoppede jeres ører, for at I ikke skulle tage imod det, der blev sået af dem…« (oversat fra engelsk efter ANF 1) *Til trallianerne* 6 (ANF 1): »ligesom de, der giver en dødelig gift i sød vin.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) *Til smyrnæerne* 4–5: »Men jeg værner jer på forhånd mod de vilde dyr i menneskeskikkelse, som I ikke blot ikke må tage imod, men, om det er muligt, ikke engang møde… Nogle fornægter ham af uvidenhed, eller rettere er blevet fornægtet af ham, idet de er dødens talsmænd snarere end sandhedens.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) Justin Martyr, *Dialog med Tryfon* 35 (ANF 1): »der var mange, mine venner, som trådte frem i Jesu navn og lærte både at tale og at gøre ugudelige og gudsbespottelige ting.« (oversat fra engelsk efter ANF 1)

22 Titusbrevet 1,13 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »…Derfor skal du sætte dem strengelig i Rette, for at de maa blive sunde i Troen« Titusbrevet 1,10–11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi mange ere genstridige, føre intetsigende Snak og daare Sindet, især de af Omskærelsen; dem bør man stoppe Munden paa; thi de forvende hele Huse ved at føre utilbørlig Lære for slet Vindings Skyld.« Titusbrevet 3,10 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Et kættersk Menneske skal du afvise efter een og to Ganges Paamindelse,« Romerbrevet 16,17–18 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men jeg formaner eder, Brødre! til at give Agt paa dem, som volde Splittelserne og Forargelserne tvært imod den Lære, som I have lært, og viger bort fra dem! Thi saadanne tjene ikke vor Herre Kristus, men deres egen Bug, og ved søde Ord og skøn Tale forføre de de troskyldiges Hjerter.« 1. Timotheusbrev 5,20 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Dem, som synde, irettesæt dem for alles Aasyn, for at ogsaa de andre maa have Frygt.« 2. Johannesbrev 10–11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Dersom nogen kommer til eder og ikke fører denne Lære, ham skulle I ikke tage til Huse og ikke byde velkommen. Thi den, som byder ham velkommen, bliver delagtig i hans onde Gerninger.« Efeserbrevet 5,11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og haver ikke Samfund med Mørkets ufrugtbare Gerninger. Men revser

dem hellere;« Galaterbrevet 2,11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men da Kefas kom til Antiokia, traadte jeg op imod ham for hans aabne Øjne, thi domfældt var han.« Filipperbrevet 3,2 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Holder Øje med Hundene, holder Øje med de slette Arbejdere, holder Øje med Sønderskærelsen!« Polykarp, *Til filipperne* 7 (ANF 1): »enhver, som ikke bekender, at Jesus Kristus er kommet i kødet, er antikrist…« (oversat fra engelsk efter ANF 1)

23 2. Korintherbrev 10,4–5 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »thi vore Stridsvaaben ere ikke kødelige, men mægtige for Gud til Fæstningers Nedbrydelse, idet vi nedbryde Tankebygninger og al Højhed, som rejser sig imod Erkendelsen af Gud…« Efeserbrevet 6,11–17 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Iører eder Guds fulde Rustning, for at I maa kunne holde Stand imod Djævelens snedige Anløb. Thi for os staar Kampen ikke imod Blod og Kød, men imod Magterne, imod Myndighederne, imod Verdensherskerne i dette Mørke, imod Ondskabens Aandemagter i det himmelske. Derfor tager Guds fulde Rustning paa, for at I maa kunne staa imod paa den onde Dag og bestaa efter at have fuldbyrdet alt. Saa staar da omgjordede om eders Lænd med Sandhed og iførte Retfærdighedens Panser. Fødderne ombundne med Kampberedthed fra Fredens Evangelium; og i alle Forhold løfter Troens Skjold, med hvilket I ville kunne slukke alle den ondes gloende Pile, og tager imod Frelsens Hjelm og Aandens Sværd, som er Guds Ord,« Hebræerbrevet 4,12 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi Guds Ord er levende og kraftigt og skarpere end noget tveægget Sværd og trænger igennem, indtil det deler Sjæl og Aand, Ledemod saavel som Marv, og dømmer over Hjertets Tanker og Raad.« Jeremias 1,10 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Se, jeg har beskikket dig paa denne Dag over Folkene og over Rigerne til at oprykke og til at omstyrte og til at fordærve og til at nedkaste, til at bygge og til at plante.« Jeremias 23,29 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Er mit Ord ikke saaledes som Ild? siger Herren, og som en Hammer, der sønderslaar en Klippe?« 1. Mosebog 3,4–5 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Da sagde Slangen til Kvinden: I skulle ikke dø Døden; men Gud ved, at hvilken Dag I æde deraf, da skulle eders Øjne oplades, og I skulle blive ligesom Gud og kende godt og ondt.« Johannes 8,44 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »I ere af den Fader Djævelen, og eders Faders Begæringer ville I gøre. Han var en Manddraber fra Begyndelsen af, og han staar ikke i Sandheden; thi Sandhed er ikke i ham. Naar han taler Løgn, taler han af sit eget; thi han er en Løgner og Løgnens Fader.« Matthæus 23,34–35 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Derfor se, jeg sender til eder Profeter og vise og skriftkloge; nogle af dem skulle I slaa ihjel og korsfæste, og nogle af dem skulle I hudstryge i eders Synagoger og forfølge fra Stad til Stad, for at alt det retfærdige Blod skal komme over eder, som er udgydt paa Jorden, fra den retfærdige Abels Blod indtil Sakarias's, Barakias's Søns, Blod, hvem I sloge ihjel imellem Templet og Alteret.« Lukas 11,49–51 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Derfor har ogsaa Guds Visdom sagt: Jeg vil sende Profeter og Apostle til dem, og nogle af dem skulle de slaa ihjel og forfølge, for at alle Profeternes Blod, som er udøst fra Verdens Grundlæggelse, skal kræves af denne Slægt, fra Abels Blod indtil Sakarias's Blod, som blev dræbt imellem Alteret og Templet; ja, jeg siger eder: Det skal kræves af denne Slægt.«

24 2. Korintherbrev 11,14 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og det er intet Under; thi Satan selv paatager sig Skikkelse af en Lysets Engel.« 2. Korintherbrev 11,15 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Derfor er det ikke noget stort, om ogsaa hans Tjenere paatage sig Skikkelse som Retfærdigheds Tjenere; men deres Ende skal være efter deres Gerninger.« Athanasios, *Antonius' liv* 25, 35–36 (NPNF2 4): dæmonerne »antager munkes skikkelse og efterligner hellige mænds tale« (oversat fra engelsk efter NPNF2 4); og om et sandt syn: »i

stedet kommer der en uudsigelig glæde, munterhed, mod, fornyet styrke, ro i tankerne« (oversat fra engelsk efter NPNF2 4); om de onde ånder: »frygt i hjertet, uro og forvirring i tankerne, modløshed.« (oversat fra engelsk efter NPNF2 4)

25 Matthæus 24,5 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi mange skulle paa mit Navn komme og sige: Jeg er Kristus; og de skulle forføre mange.« Matthæus 24,11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og mange falske Profeter skulle fremstaa og forføre mange.« Matthæus 24,24 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi falske Krister og falske Profeter skulle fremstaa og gøre store Tegn og Undergerninger, saa at ogsaa de udvalgte skulde blive forførte, om det var muligt.« Åbenbaringen 12,9 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og den store Drage blev nedstyrtet; den gamle Slange, som kaldes Djævelen og Satan, som forfører den hele Verden, blev nedstyrtet paa Jorden, og hans Engle bleve nedstyrtede med ham.« 2. Thessalonikerbrev 2,9–11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »han, hvis Komme sker ifølge Satans Kraft, med al Løgnens Magt og Tegn og Undere og med alt Uretfærdigheds Bedrag for dem, som fortabes, fordi de ikke toge imod Kærligheden til Sandheden, saa de kunde blive frelste. Og derfor sender Gud dem kraftig Vildfarelse, saa at de tro Løgnen,« 1. Timotheusbrev 4,1 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men Aanden siger klarlig, at i kommende Tider ville nogle falde fra Troen, idet de agte paa forførende Aander og paa Dæmoners Lærdomme,«

26 Matthæus 28,18–20 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og Jesus traadte frem, talte til dem og sagde: „Mig er given al Magt i Himmelen og paa Jorden. Gaar derfor hen og gører alle Folkeslagene til mine Disciple, idet I døbe dem til Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn, og idet I lære dem at holde alt det, som jeg har befalet eder. Og se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende.“« Markus 16,15 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »...Gaar ud i al Verden og prædiker Evangeliet for al Skabningen!« Lukas 24,46–48 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og han sagde til dem: „Saaledes er der skrevet, at Kristus skulde lide og opstaa fra de døde paa den tredje Dag, og at der i hans Navn skal prædikes Omvendelse og Syndernes Forladelse for alle Folkeslagene og begyndes fra Jerusalem. I ere Vidner om disse Ting.« Apostlenes Gerninger 1,8 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men I skulle faa Kraft, naar den Helligaand kommer over eder; og I skulle være mine Vidner baade i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og indtil Jordens Ende.« Matthæus 24,14 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og dette Rigets Evangelium skal prædikes i hele Verden til et Vidnesbyrd for alle Folkeslagene; og da skal Enden komme.« Romerbrevet 10,14–18 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Hvorledes skulde de nu paakalde den, paa hvem de ikke have troet? og hvorledes skulde de tro den, som de ikke have hørt? og hvorledes skulde de høre, uden der er nogen, som prædiker? og hvorledes skulde de prædike, dersom de ikke bleve udsendte? Som der er skrevet: „Hvor dejlige ere deres Fødder, som forkynde godt Budskab.“ Dog ikke alle løde Evangeliet; thi Esajas siger: „Herre! hvem troede det, han hørte af os?“ Altsaa kommer Troen af det, som høres, men det, som høres, kommer igennem Kristi Ord. Men jeg siger: Have de ikke hørt? Jo vist, „over hele Jorden er deres Røst udgaaet og til Jorderiges Grænser deres Ord.“« Åbenbaringen 14,6 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og jeg saa en anden Engel flyve midt oppe under Himmelen, som havde et evigt Evangelium at forkynde for dem, der bo paa Jorden, og for alle Folkeslag og Stammer og Tungemaal og Folk,« Eusebius, *Kirkehistorien* III.1 (NPNF2 1): »Parthien blev ifølge overleveringen tildelt Thomas som hans arbejdsmark, Skythien Andreas og Asien Johannes...« (oversat fra engelsk efter NPNF2 1) Tertullian, *Apologeticum* 37 (ANF 3): »Vi er fra i går, og vi har fyldt ethvert sted iblandt jer...« (oversat fra engelsk efter ANF 3)

27 Apostlenes Gerninger 2,42 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og de holdt fast ved Apostlenes Lære og Samfundet, Brødets Brydelse og Bønnerne.« 2. Thessalonikerbrev 2,15 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Saa staar da fast, Brødre! og holder fast ved de Overleveringer, hvori I bleve oplærte, være sig ved vor Tale eller vort Brev.« 1. Korintherbrev 11,2 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men jeg roser eder, fordi I komme mig i Hu i alt og holde fast ved Overleveringerne, saaledes som jeg har overleveret eder dem.« 1. Korintherbrev 15,1–4 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men jeg kundgør eder, Brødre, det Evangelium, som jeg forkyndte eder, hvilket I ogsaa modtoge, i hvilket I ogsaa staa, ved hvilket I ogsaa frelses, hvis I fastholde, med hvilket Ord jeg forkyndte eder det — ellers troede I forgæves. Jeg overleverede eder nemlig som noget af det første, hvad jeg ogsaa har modtaget: at Kristus døde for vore Synder, efter Skrifterne; og at han blev begravet; og at han er bleven oprejst den tredje Dag, efter Skrifterne;« Judasbrevet 3 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »I elskede! da det laa mig alvorligt paa Sinde at skrive til eder om vor fælles Frelse, fandt jeg det nødvendigt at skrive til eder med Formaning om at stride for den Tro, som een Gang er bleven overgiven de hellige.« 1. Thessalonikerbrev 5,21 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »prøver alt, beholder det gode!«

28 Markus 7,7–8 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men de dyrke mig forgæves, idet de lære Lærdomme, som ere Menneskers Bud.“ I forlade Guds Bud og holde Menneskers Overlevering.« Markus 7,13 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »idet I ophæve Guds Ord ved eders Overlevering, som I have overleveret; og mange lignende Ting gøre I.« Matthæus 15,9 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men de dyrke mig forgæves, idet de lære Lærdomme, som ere Menneskers Bud.« Esajas 29,13 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi Herren sagde: Efterdi dette Folk holder sig nær til mig, og de ære mig med deres Mund, med deres Læber, men deres Hjerte er langt fra mig, og deres Frygt for mig er Menneskens Bud, som de have lært:« Kolossenserbrevet 2,8 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Ser til, at der ikke skal være nogen, som gør eder til Bytte ved den verdslige Visdom og tomt Bedrag efter Menneskers Overlevering, efter Verdens Børnelærdom og ikke efter Kristus;« Kolossenserbrevet 2,20–22 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Naar I med Kristus ere døde fra Verdens Børnelærdom, hvorfor lade I eder da paalægge Befalinger, som om I levede i Verden: „Tag ikke, smag ikke, rør ikke derved!“ (hvilket alt er bestemt til at forgaa ved at forbruges) efter Menneskenes Bud og Lærdomme?« Titusbrevet 1,14 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »og ikke agte paa jødiske Fabler og Bud af Mennesker, som vende sig bort fra Sandheden.« Tertullian, *Om jomfruers tilsløring* 1 (ANF 4): »Men vor Herre Kristus har kaldt sig selv Sandheden, ikke Sædvanen.« (oversat fra engelsk efter ANF 4) Cyprian, *Brev* 73.9 (ANF 5; Oxford 74): »...thi sædvane uden sandhed er vildfarelsens ælde.« (oversat fra engelsk efter ANF 5) Irenæus, *Mod kætterierne* III.4.1–2: »Da vi altså har sådanne beviser, er det ikke nødvendigt hos andre at søge den sandhed, som det er let at få fra Kirken... Således tillader de ved hjælp af denne gamle apostoliske overlevering ikke deres sind at undfange noget af [de lærdomme, som antydes af] disse læreres uhyrlige tale...« (oversat fra engelsk) Vincent af Lérins, *Commonitorium* 2 (NPNF2 11): »vi holder fast ved den tro, som er blevet troet overalt, altid, af alle.« (oversat fra engelsk efter NPNF2 11)

29 1. Timotheusbrev 4,1 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men Aanden siger klarlig, at i kommende Tider ville nogle falde fra Troen, idet de agte paa forførende Aander og paa Dæmoners Lærdomme,« 1. Timotheusbrev 4,2–3 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »ved Løgnlæreres Hykleri, som ere brændemærkede i deres egen Samvittighed, som byde, at man ikke maa gifte sig, og at man skal afholde sig fra

Spiser, hvilke Gud har skabt til at nydes med Taksigelse af dem, som tro og have erkendt Sandheden.« Jakobsbrevet 3,15 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Dette er ikke den Visdom, som kommer ovenfra, men en jordisk, sjælelig , djævelsk;« 2. Korintherbrev 11,3–4 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men jeg frygter for, at ligesom Slangen bedrog Eva ved sin Træskhed, saaledes skulle eders Tanker fordærves og miste det oprigtige Sindelag over for Kristus. Thi dersom nogen kommer og prædiker en anden Jesus, som vi ikke prædikede, eller I faa en anderledes Aand, som I ikke fik, eller et anderledes Evangelium, som I ikke modtoge, da vilde I kønt finde eder deri.«

30 Johannes 17,21 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »at de maa alle være eet; ligesom du, Fader! i mig, og jeg i dig, at ogsaa de skulle være eet i os, for at Verden maa tro, at du har udsendt mig.« Johannes 17,20–23 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men jeg beder ikke alene for disse, men ogsaa for dem, som ved deres Ord tro paa mig, at de maa alle være eet; ligesom du, Fader! i mig, og jeg i dig, at ogsaa de skulle være eet i os, for at Verden maa tro, at du har udsendt mig. Og den Herlighed, som du har givet mig, har jeg givet dem, for at de skulle være eet, ligesom vi ere eet, jeg i dem og du i mig, for at de maa være fuldkommede til eet, for at Verden maa erkende, at du har udsendt mig og har elsket dem, ligesom du har elsket mig.« Efeserbrevet 4,3–6 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »og gøre eder Flid for at bevare Aandens Enhed i Fredens Baand; eet Legeme og een Aand, ligesom I ogsaa bleve kaldede til eet Haab i eders Kaldelse; een Herre, een Tro, een Daab, een Gud og alles Fader, som er over alle og igennem alle og i alle!« Efeserbrevet 4,13 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »indtil vi alle naa til Enheden i Troen paa og Erkendelsen af Guds Søn, til Mands Modenhed, til Kristi Fyldes Maal af Vækst,« 1. Korintherbrev 1,10 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men jeg formaner eder, Brødre! ved vor Herres Jesu Kristi Navn, at I alle skulle føre samme Tale, og at der ikke maa findes Splittelser iblandt eder, men at I skulle være forenede i det samme Sind og i den samme Mening.« Romerbrevet 12,5 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »saaledes ere vi mange eet Legeme i Kristus, men hver for sig hverandres Lemmer.« Kolossenserbrevet 3,14–15 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men over alt dette skulle I iføre eder Kærligheden, hvilket er Fuldkommenhedens Baand. Og Kristi Fred raade i eders Hjerter, til hvilken I ogsaa bleve kaldede i eet Legeme; og vorder taknemmelige!« Salme 133,1 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Se, hvor godt og hvor lifligt er det, at Brødre ogsaa bo tilsammen,« 1. Klemensbrev 46 (ANF 1): »Hvorfor er der stridigheder og tumulter og splittelser og skismer og krige iblandt jer?« (oversat fra engelsk efter ANF 1) Ignatius, *Til efeserne* 4–5: »Det er derfor gavnligt, at I lever i en ulastelig enhed, så I altid kan have samfund med Gud. … hvor meget mere priser jeg jer lykkelige, som er således forenet med ham, som Kirken er med Jesus Kristus, og som Jesus Kristus er med Faderen, så alle ting kan stemme overens i enhed!« (oversat fra engelsk efter ANF 1); *Til filadelfierne* 3: »Hvis nogen følger den, som skaber skisma i Kirken, skal han ikke arve Guds rige.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) Cyprian, *Om Kirkens enhed* 5–6: »Og denne enhed bør vi fast holde og hævde, især vi, som er biskopper og forestår Kirken, så vi også kan bevise, at bispeembedet selv er ét og udelt. … Den kan ikke længere have Gud til Fader, som ikke har Kirken til moder.« (oversat fra engelsk)

31 Matthæus 24,21 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »thi der skal da være en Trængsel saa stor, som der ikke har været fra Verdens Begyndelse indtil nu og heller ikke skal komme.« Matthæus 24,22 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og dersom disse Dage ikke bleve afkortede, da blev intet Kød frelst; men for de udvalgtes Skyld skulle disse Dage afkortes.« Matthæus 24,29 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men

straks efter de Dages Trængsel skal Solen formørkes og Maanen ikke give sit Skin og Stjernerne falde ned fra Himmelen, og Himmelens Kræfter skulle rystes.« Markus 13,19–20 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »thi i de Dage skal der være en saadan Trængsel, som der ikke har været fra Skabningens Begyndelse, da Gud skabte den, indtil nu, og som der heller ikke skal komme. Og dersom Herren ikke afkortede de Dage, da blev intet Kød frelst; men for de udvalgtes Skyld, som han har udvalgt, har han afkortet de Dage.« Daniel 12,1 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og paa den Tid skal Mikael, den store Fyrste, der staar som Værn for dit Folks Børn, staa frem, og der skal være en Trængsels Tid, som aldrig har været, siden Folk blev til og indtil den Tid; og paa samme Tid skal dit Folk undkomme, hver den, som findes skreven i Bogen.« Daniel 7,21–25 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Jeg havde set, at samme Horn førte Krig imod de hellige og fik Overhaand over dem, indtil den Gamle af Dage kom, og Retten blev tilkendt den Højestes hellige, og Tiden kom, da de hellige toge Riget i Besiddelse. Han sagde saaledes: Det fjerde Dyr betyder, at der skal være et fjerde Rige paa Jorden, som skal blive anderledes end alle Rigerne; og det skal opæde al Jorden og søndertræde den og knuse den. Men de ti Horn betyde, at der af samme Rige skal opstaa ti Konger; og en anden skal opstaa efter dem, og han skal være anderledes end de foregaaende og nedtrykke tre Konger. Og han skal tale Ord imod den Højeste og undertrykke den Højestes hellige og tænke paa at forandre Tider og Lov, og de skulle gives i hans Haand indtil een Tid og Tider og en halv Tid.« Åbenbaringen 7,14 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og jeg sagde til ham: Min Herre! du ved det. Og han sagde til mig: Det er dem, som komme ud af den store Trængsel, og de have tvættet deres Klæder og gjort dem hvide i Lammets Blod.« Åbenbaringen 13,7 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og der blev givet det at føre Krig imod de hellige og at overvinde dem...« *Didache* 16 (ANF 7): »Vågn over jeres liv ... vær rede, thi I kender ikke den time, da vor Herre kommer.« (oversat fra engelsk efter ANF 7) *Barnabasbrevet* 4: »Den sidste anstødssten (eller kilde til fare) nærmer sig, om hvilken der er skrevet, som Enok siger...« (oversat fra engelsk); Kyrillos af Jerusalem, *Katekese* 15: »Hvem er da den salige mand, som på den tid fromt skal vidne for Kristus? ... Thi martyrerne har hidtil kæmpet med mennesker alene; men i Antikrists tid skal de stride med Satan selv i egen person.« (oversat fra engelsk)

32 Se note 7.

33 1. Johannesbrev 2,18 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Mine Børn! det er den sidste Time, og som I have hørt, at Antikrist kommer, saaledes ere nu mange Antikrister fremtraadte...« 1. Johannesbrev 2,22 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Hvem er Løgneren uden den, som nægter, at Jesus er Kristus? Denne er Antikristen, som fornægter Faderen og Sønnen.« 1. Johannesbrev 4,3 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og enhver Aand, der ikke bekender Jesus, er ikke af Gud; og dette er Antikrists Aand, om hvilken I have hørt, at den kommer, og den er allerede nu i Verden.« 2. Johannesbrev 7 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi mange Forførere ere udgaaede i Verden, som ikke bekende Jesus som Kristus kommen i Kød. En saadan er Forføreren og Antikrist.« 2. Thessalonikerbrev 2,3–10 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Lad ingen bedrage eder i nogen Maade; thi først maa jo Frafaldet komme og Syndens Menneske aabenbares, Fortabelsens Søn, han, som sætter sig imod og ophøjer sig over alt, hvad der kaldes Gud eller Helligdom, saa at han sætter sig i Guds Tempel og udgiver sig selv for at være Gud. Komme I ikke i Hu, at jeg sagde eder dette, da jeg endnu var hos eder? Og nu vide I, hvad der holder ham tilbage, indtil han aabenbares i sin Tid. Thi Lovløshedens Hemmelighed virker allerede, kun at den, som nu holder tilbage, først maa komme af Vejen, og da skal den lovløse aabenbares,

hvem den Herre Jesus skal dræbe med sin Munds Aande og tilintetgøre ved sin Tilkommelses Aabenbarelse, han, hvis Komme sker ifølge Satans Kraft, med al Løgnens Magt og Tegn og Undere og med alt Uretfærdigheds Bedrag for dem, som fortabes, fordi de ikke toge imod Kærligheden til Sandheden, saa de kunde blive frelste.« Åbenbaringen 12,18–13,8 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og jeg stod paa Sandet ved Havet. Og jeg saa et Dyr stige op af Havet, som havde ti Horn og syv Hoveder, og paa sine Horn ti Kroner, og paa sine Hoveder Bespottelsens Navne. Og Dyret, som jeg saa, var ligt en Panter, og dets Fødder som en Bjørns, og dets Mund som en Løves Mund; og Dragen gav det sin Kraft og sin Trone og stor Magt. Og jeg saa et af dets Hoveder ligesom saaret til Døden, og dets dødelige Saar blev lægt, og al Jorden fulgte undrende efter Dyret. Og de tilbade Dragen, fordi den havde givet Dyret Magten; og de tilbade Dyret og sagde: Hvem er Dyret lig? hvem mægter at kæmpe imod det? Og der blev givet det en Mund til at tale store Ord og Bespottelser, og der blev givet det Magt til at virke i to og fyrretyve Maaneder. Og det aabnede sin Mund til Bespottelser imod Gud, til at bespotte hans Navn og hans Telt, dem, som bo i Himmelen. Og der blev givet det at føre Krig imod de hellige og at overvinde dem; og der blev givet det Magt over hver Stamme og Folk og Tungemaal og Folkeslag. Og alle, som bo paa Jorden, skulle tilbede ham, enhver, hvis Navn ikke fra Verdens Grundlæggelse er skrevet i Lammets, det slagtedes, Livets Bog.« Åbenbaringen 17,12–14 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og de ti Horn, som du saa, ere ti Konger, som endnu ikke have faaet Rige, men faa Magt som Konger een Time sammen med Dyret. Disse have eet Sind, og deres Kraft og Magt give de til Dyret. Disse skulle føre Krig med Lammet, og Lammet skal sejre over dem — fordi det er Herrers Herre og Kongers Konge — og de, som ere med det, de kaldede og udvalgte og trofaste.« Daniel 7,8 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Jeg agtede nøje paa Hornene, og se, et andet lidet Horn skød op imellem dem, og tre af de forrige Horn bleve oprykkede for det; og se, der var Øjne som Menneskeøjne paa dette Horn, og en Mund, som talte store Ting.« Daniel 7,25 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og han skal tale Ord imod den Højeste og undertrykke den Højestes hellige og tænke paa at forandre Tider og Lov, og de skulle gives i hans Haand indtil een Tid og Tider og en halv Tid.« Irenæus, *Mod kætterierne* V.25.1 (ANF 1): Antikrist, »som er en frafalden og en røver, er ivrig efter at blive tilbedt som Gud« (oversat fra engelsk efter ANF 1); V.30.2–3: »...lad dem først afvente rigets deling i ti; dernæst, når disse konger regerer og begynder at ordne deres anliggender og fremme deres rige, [lad dem lære] at erkende, at han, som skal komme og gøre krav på riget for sig selv og skal forfærde de mænd, som vi har talt om, og som har et navn, der indeholder det førnævnte tal, i sandhed er ødelæggelsens vederstyggelighed. ... Det er derfor sikrere og mindre vovet at afvente profetiens opfyldelse end at gætte og lede efter de navne, som måtte byde sig til...« (oversat fra engelsk efter ANF 1) Hippolytus, *Om Kristus og Antikrist*: »Ligesom vor Herre Jesus Kristus, som også er Gud, blev forudsagt under billedet af en løve på grund af sin kongeværdighed og herlighed, således har Skrifterne også tidligere talt om Antikrist som en løve.« (oversat fra engelsk) Kyrillos af Jerusalem, *Katekese* 15.12 (NPNF2 7): »Der skal opstå ti romerske konger samtidig ... og efter disse en ellevte, Antikrist.« (oversat fra engelsk efter NPNF2 7)

34 Galaterbrevet 1,6–9 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Jeg undrer mig over, at I saa snart lade eder føre bort fra ham, som kaldte eder til Kristi Naade, hen til et anderledes Evangelium; hvilket dog ikke er et andet, men det er kun nogle, som forvirre eder og ville vende op og ned paa Kristi Evangelium. Men selv om vi eller en Engel fra Himmelen forkynder eder Evangeliet anderledes, end vi have forkyndt eder det, han være en Forbandelse! Som vi før have sagt, saa siger jeg nu igen: Dersom nogen forkynder eder Evangeliet anderledes, end I have modtaget det, han være en Forbandelse!« (citeret i teksten). 2. Korintherbrev 11,4 (den autoriserede

oversættelse 1871/1907) »Thi dersom nogen kommer og prædiker en anden Jesus, som vi ikke prædikede, eller I faa en anderledes Aand, som I ikke fik, eller et anderledes Evangelium, som I ikke modtoge, da vilde I kønt finde eder deri.« 1. Korintherbrev 4,6 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men dette, Brødre! har jeg anvendt paa mig selv og Apollos for eders Skyld, for at I paa os kunne lære dette „ikke ud over, hvad der staar skrevet“, for at ikke nogen af eder for eens Skyld skal opblæse sig mod en anden.« 1. Korintherbrev 15,1–4 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men jeg kundgør eder, Brødre, det Evangelium, som jeg forkyndte eder, hvilket I ogsaa modtoge, i hvilket I ogsaa staa, ved hvilket I ogsaa frelses, hvis I fastholde, med hvilket Ord jeg forkyndte eder det — ellers troede I forgæves. Jeg overleverede eder nemlig som noget af det første, hvad jeg ogsaa har modtaget: at Kristus døde for vore Synder, efter Skrifterne; og at han blev begravet; og at han er bleven oprejst den tredje Dag, efter Skrifterne;« Judasbrevet 3 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »I elskede! da det laa mig alvorligt paa Sinde at skrive til eder om vor fælles Frelse, fandt jeg det nødvendigt at skrive til eder med Formaning om at stride for den Tro, som een Gang er bleven overgiven de hellige.« 5. Mosebog 4,2 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »I skulle intet lægge til det Ord, som jeg byder eder, og intet tage derfra, at I maa bevare Herren eders Guds Bud, som jeg har budet eder.« 5. Mosebog 12,32 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »I skulle holde hvert Ord, som jeg byder eder, at gøre derefter; du skal ikke lægge dertil og ej tage derfra.« Ordsprogene 30,6 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Læg intet til hans Ord, at han ikke skal straffe dig, og du skal staa som en Løgner.« Åbenbaringen 22,18–19 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Jeg vidner for enhver, som hører denne Bogs Profetis Ord: Dersom nogen lægger noget til disse Ting, da skal Gud lægge paa ham de Plager, som der er skrevet om i denne Bog. Og dersom nogen tager noget bort fra denne Profetis Bogs Ord, da skal Gud tage hans Lod bort fra Livets Træ og fra den hellige Stad, om hvilke der er skrevet i denne Bog.« Irenæus, *Mod kætterierne* I.10.1–2: »Som jeg allerede har bemærket, bevarer Kirken, efter at have modtaget denne forkyndelse og denne tro, den omhyggeligt, skønt den er spredt over hele verden, som om den beboede ét eneste hus. … Thi skønt verdens sprog er forskellige, er overleveringens indhold dog ét og det samme.« (oversat fra engelsk) III.1.1: »Vi har ikke lært planen for vor frelse af nogen andre end af dem, ved hvem evangeliet er kommet ned til os…« (oversat fra engelsk) Tertullian, *De praescriptione haereticorum* 21 (ANF 3): »al lære, som stemmer overens med de apostoliske kirker – troens forme og oprindelige kilder – må regnes for sandhed…« (oversat fra engelsk efter ANF 3) Polykarp, *Til filipperne* 7: »Lad os derfor forlade de manges tomhed og deres falske lærdomme og vende tilbage til det ord, som er overleveret os fra begyndelsen…« (oversat fra engelsk) Vincent af Lérins, *Commonitorium* 8–9 (NPNF2 11), om Galaterbrevet 1,8: »…apostlen, som her udøvede sit embedes myndighed, afsagde sin dom med den yderste strenghed: ›Selv om vi,‹ siger han, ›eller en engel fra himlen forkynder jer et andet evangelium end det, vi har forkyndt jer, han være forbandet.‹ … At forkynde nogen anden lære for katolske kristne end den, de har modtaget, har derfor aldrig været tilladt, er aldrig tilladt og vil aldrig blive tilladt; og at lyse dem i band, som forkynder noget andet end det, der én gang er modtaget, har altid været en pligt, er altid en pligt og vil altid være en pligt.« (oversat fra engelsk efter NPNF2 11)

35 Romerbrevet 1,1 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Paulus, Jesu Kristi Tjener, Apostel ifølge Kald, udtagen til at forkynde Guds Evangelium,« Galaterbrevet 1,10 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Taler jeg da nu Mennesker til Villie, eller Gud? eller søger jeg at behage Mennesker? Dersom jeg endnu vilde behage Mennesker, da var jeg ikke en Kristi Tjener.« 2. Korintherbrev 4,5 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi ikke os selv prædike vi, men Kristus Jesus som Herre, os derimod som eders Tjenere for Jesu Skyld.« Apostlenes

Gerninger 20,28 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Saa giver Agt paa eder selv og den hele Hjord, i hvilken den Helligaand satte eder som Tilsynsmænd, til at vogte Guds Menighed, som han erhvervede sig med sit eget Blod.«

36 1. Korintherbrev 1,12–13 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »...Jeg hører Paulus til, og jeg Apollos, og jeg Kefas, og jeg Kristus. Er Kristus delt? mon Paulus blev korsfæstet for eder? eller bleve I døbte til Paulus's Navn?« 1. Korintherbrev 3,3–7 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »thi endnu ere I kødelige. Naar der nemlig er Nid og Splid iblandt eder, ere I da ikke kødelige og vandre paa Menneskers Vis? Thi naar en siger: „Jeg hører Paulus til," og en anden: „Jeg hører Apollos til," ere I saa ikke „Mennesker"? Hvad er da Apollos? og hvad er Paulus? Tjenere, ved hvilke I bleve troende og det, efter som Herren gav enhver. Jeg plantede, Apollos vandede, men Gud gav Vækst. Saa er da hverken den noget, som planter, ikke heller den, som vander, men Gud, som giver Vækst.« Johannes 10,16 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og jeg har andre Faar, som ikke høre til denne Fold; ogsaa dem bør jeg føre, og de skulle høre min Røst; og der skal blive een Hjord, een Hyrde.« Efeserbrevet 2,14–19 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi han er vor Fred, han, som gjorde begge til eet og nedbrød Gærdets Skillevæg, Fjendskabet, da han i sit Kød afskaffede Budenes Lov med dens Befalinger, for at han i sig kunde skabe de to til eet nyt Menneske ved at stifte Fred og for at forlige dem begge i eet Legeme med Gud ved Korset, idet han ved dette dræbte Fjendskabet. Og han kom og forkyndte Fred for eder, som vare langt borte, og Fred for dem, som vare nær. Thi ved ham have vi begge i een Aand Adgang til Faderen. Saa ere I da ikke mere fremmede og Udlændinge, men I ere de helliges Medborgere og Guds Husfolk,« Efeserbrevet 4,4–6 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »eet Legeme og een Aand, ligesom I ogsaa bleve kaldede til eet Haab i eders Kaldelse; een Herre, een Tro, een Daab, een Gud og alles Fader, som er over alle og igennem alle og i alle!« Galaterbrevet 3,28 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Her er ikke Jøde eller Græker; her er ikke Træl eller fri; her er ikke Mand og Kvinde; thi alle ere I een i Kristus Jesus.« Kolossenserbrevet 3,11 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »hvor der ikke er Græker og Jøde, Omskærelse og Forhud, Barbar, Skyther, Træl, fri, men Kristus er alt og i alle.« 1. Klemensbrev 47 (ANF 1): »han skrev til jer om sig selv og Kefas og Apollos, fordi der allerede dengang var dannet partier iblandt jer.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) Ignatius, *Til filadelfierne* 3: »Thi så mange, som er af Gud og af Jesus Kristus, er også med biskoppen.« (oversat fra engelsk efter ANF 1) Tertullian, *De praescriptione haereticorum* 20 (ANF 3): »kirkerne, skønt de er så mange og så store, udgør kun den ene oprindelige kirke, (grundlagt) af apostlene, fra hvilken de alle (udspringer).« (oversat fra engelsk efter ANF 3)

37 1. Korintherbrev 14,40 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men alt ske sømmeligt og med Orden!« 1. Korintherbrev 14,33 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi Gud er ikke Forvirringens, men Fredens Gud...« 1. Korintherbrev 12,28 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Og nogle satte Gud i Menigheden for det første til Apostle, for det andet til Profeter, for det tredje til Lærere, dernæst kraftige Gerninger, dernæst Gaver til at helbrede, til at hjælpe, til at styre, og forskellige Slags Tungetale.« Apostlenes Gerninger 6,1–6 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Men da i de Dage Disciplenes Antal forøgedes, begyndte Hellenisterne at knurre imod Hebræerne, fordi deres Enker bleve tilsidesatte ved den daglige Uddeling. Da sammenkaldte de tolv Disciplenes Skare og sagde: „Det huer os ikke at forlade Guds Ord for at tjene ved Bordene. Udser derfor, Brødre! iblandt eder syv Mænd, som have godt Vidnesbyrd og ere fulde af Aand og Visdom; dem ville vi saa indsætte til denne Gerning. Men vi ville holde trolig ved i Bønnen og Ordets Tjeneste." Og denne Tale behagede hele

Mængden; og de udvalgte Stefanus, en Mand fuld af Tro og den Helligaand, og Filip og Prokorus og Nikanor og Timon og Parmenas og Nikolaus, en Proselyt fra Antiokia; dem stillede de frem for Apostlene; og disse bade og lagde Hænderne paa dem.« Titusbrevet 1,5 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Derfor efterlod jeg dig paa Kreta, for at du skulde bringe i Orden, hvad der stod tilbage, og indsætte Ældste i hver By, som jeg paalagde dig,« 1. Klemensbrev 40 (ANF 1): »ikke tankeløst eller uordentligt, men til de fastsatte tider og timer.« (oversat fra engelsk efter ANF 1)

38 Se note 26.

39 1. Timotheusbrev 2,4 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »som vil, at alle Mennesker skulle frelses og komme til Sandheds Erkendelse.« Johannes 8,32 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »og I skulle erkende Sandheden, og Sandheden skal frigøre eder.« Johannes 8,36 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Dersom da Sønnen faar frigjort eder, skulle I være virkelig frie.« Johannes 14,6 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Jesus siger til ham: „Jeg er Vejen og Sandheden og Livet; der kommer ingen til Faderen uden ved mig.« Johannes 17,17 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Hellige dem i Sandheden; dit Ord er Sandhed.« 2. Timotheusbrev 2,25 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »med Sagtmodighed irettesættende dem, som modsætte sig, om Gud dog engang vilde give dem Omvendelse til Sandheds Erkendelse,« Hebræerbrevet 10,26 (den autoriserede oversættelse 1871/1907) »Thi synde vi med Villie, efter at have modtaget Sandhedens Erkendelse, er der intet Offer mere tilbage for Synder,«